

CAROLINE LUCRETIA HERSCHEL: A DAMA DAS LUCES

**BERMEJO, Manuel R.; ROMERO, María J.
ROMERO, Carmen; GONZÁLEZ-NOYA, Ana M.
PEDRIDO, Rosa; FERNÁNDEZ, Beatriz
FERNÁNDEZ GARCÍA, M. Isabel
GÓMEZ FÓRNEAS, Esther; MANEIRO, Marcelino**
*Departamento de Química Inorgánica
Universidade de Santiago de Compostela*
GARCÍA SELJO, M. Inés
I.E.S. Monte Castelo

INTRODUCCIÓN

A necesidade de afondar sobre as contribucións de científicas descoñecidas no mundo da Ciencia levounos a traballar sobre que se sabe hoxe da vida e a obra da dama que foi quen de poñer orde no mundo dos cometas, hai xa máis de 200 anos: Caroline Herschel.

Carolina pode servir como exemplo paradigmático de como unha das pioneiras nas investigacións astronómicas foi e segue a ser unha gran esquecida e case descoñecida científica para a mocidade actual.

Dedicou a súa vida a aprender astronomía e matemáticas para perfeccionar os complicados cálculos matemáticos tanto das medicións astronómicas existentes como das que estaban realizando ela e o seu irmán -o gran Guillermo Herschel-; e lembrar que nas publicacións científicas deste nunca apareceu aquela.

Varreron o firmamento, cos sofisticados telescopios que ela mesma axudou a construír co seu irmán deseñador, descubriendo: moreas de novas nebulosas; cometas; estrelas simples e estrelas dobres; e moitos outros corpos interestelares. Descubriu oito novos cometas, completou o ata entón chamado “mapa interestelar” incrementándoo e mellorándoo notablemente, mais como científica nunca foi considerada e nin sequera hoxe está na Historia da Ciencia.

A Royal Astronomical Society concedeulle a súa medalla de ouro no ano 1828 e ten moitos máis méritos que recibiu en vida e logo da morte. Mais, cantos de nós, hoxe, escoitamos falar dela? Os que escoitamos falar dela, que coñecemos da súa vida e da súa obra? Por que non se coñece no que vale a Caroline Herschel? Elo será porque se trata dunha muller? Ou existen outras razóns que levan a que se coñeza perfectamente toda a obra do seu irmán e practicamente nada da dela?

Paga pois a pena reflexionar, se podemos, sobre canto de interese nos ofrece a vida de Caroline e, por suposto, coñecer e saborear todos cantos achádegos científicos realizou a que se chamou “*Dama das luces*” facendo o xogo da Ilustración -século das luces- e das propias luceciñas que ela soubo atopar e situar no universo.

Fieis á nosa idea de *Informar, Educar e Divertir*, velaí tedes canto atopamos sobre a vida e a obra de Caroline Herschel.

A SÚA VIDA E A SÚA OBRA

Para mellor comprender a vida e a obra de Caroline dividirémola en tres etapas: a da infancia-xuventude (3-22 anos), chamarémola Caroline “*criada*”; a etapa da 1ª madurez (22-40 anos) será a etapa na que ela se chama Caroline “*asistentista*”; a etapa de madurez total (a partires dos 40 anos), será a de Caroline “*investigadora*”.

Silueta de Caroline Herschel cando tiña 18 anos

BIBLIOGRAFÍA

- ÁLVAREZ LIRES, M.; NUÑO ARAGÓN, T. e SOLSONA PAIRÓ, N. (2003). “*Las científicas y su historia en el aula*”. Síntesis Educación, Madrid.
- APOTHEKER, J. e SIMÓN, L. (2011) “*European women in chemistry*”. Wiley-VCH Verlag, Germany.
- FARA, P. (2005). “*Scientists Anonymous: Great stories of women in science*”. Wizard Books, U.K.
- GONZÁLEZ, A. *et al.* (2008). “*XIII Congreso de Enciga*”, pág. 211.
- SOLSONA, N. (1997). “*Mujeres científicas de todos los tiempos*”. Talasa, Madrid.
- VARIAS AUTORAS (2007). “*A muller innovadora na Ciencia*”. Xunta de Galicia-Universidade de Santiago-Facultade de Matemáticas. Santiago.